

**UNIVERSITATEA "1 DECEMBRIE 1918" DIN
ALBA IULIA
FACULTATEA DE ȘTIINȚE
ȘCOALA DOCTORALĂ DE CONTABILITATE**
STR. G. BETHLEN, NR. 5, 510009
ALBA IULIA, ROMÂNIA
PAGINA WEB: WWW.UAB.RO

METODOLOGIA ELABORĂRII TEZEI DE DOCTORAT - domeniul CONTABILITATE-

**Alba Iulia,
2013**

Cuprins

1. Semnificația studiilor doctorale în contextul activității științifice instituționale	3
2. Redactarea tezei de doctorat	4
2.1. Principii și repere de factură științifică	4
2.2. Principii și repere în elaborarea și organizarea textului	4
2.2.1. Reguli de bază în scrierea științifică economică	4
2.2.2. Structura generală a tezei	6
2.2.3. Elemente caracteristice pentru aportul personal (contribuții proprii)	7
2.2.4. Modalități de ilustrare: tabele, figuri	7
2.2.5. Referințe bibliografice	9
2.2.6. Alte indicații	10
2.3. Reguli de tehnoredactare	10
2.4. Depunere, arhivare	11
2.5. Rezumatul tezei de doctorat	12
3. Prezentarea tezei de doctorat	13
3.1. Reguli de bază	13
3.2. Realizarea materialului suport pentru expunere	13
3.3. Expunerea propriu-zisă	13
4. Vizibilitatea tezei de doctorat	14

1. SEMNIFICAȚIA STUDIILOR DOCTORALE ÎN CONTEXTUL ACTIVITĂȚII ȘTIINȚIFICE INSTITUȚIONALE

În realizarea acestui Ghid¹, am pornit de la dezideratul creșterii calității cercetării doctorale, cu repercutare directă în racordarea doctoratului realizat în România la tipul de doctorat științific validat la nivel european și internațional.

În acest sens, organizarea studiilor universitare de doctorat este direcționată spre implementarea și respectarea standardelor operaționale la nivel internațional, obligatorii în asigurarea de oportunități pentru:

- recunoașterea capacității și valorii formative instituționale, prin procese de audit academic intern și extern;
- analiza și evaluarea comparativă, în raport cu alte instituții de învățământ superior economic;
- garantarea valorii titlului de doctor în economie-domeniul de referință, contabilitate obținut la UAB Alba Iulia;
- amplificarea posibilităților de dezvoltare a carierei, după finalizarea doctoratului.

Studiile doctorale, încadrate în tiparul educației post-universitare, trebuie privite și înțelese ca o investiție valorică majoră pe care corpului academic al Universității noastre o face în formarea absolvenților cu disponibilitate și aplicabilitate pentru activitatea de cercetare. Formarea doctoranzilor în spiritul rigorii și adevărului științific constituie în fapt o contribuție esențială la consolidarea și dezvoltarea patrimoniului profesional al Universității. Nu în ultimul rând, rezultatele studiilor doctorale, materializate prin publicații în fluxul principal, trebuie să contribuie în mod real la creșterea vizibilității Universității “1 Decembrie 1918” Alba Iulia în comunitatea științifică din domeniul economic-contabilitate la nivel național și internațional.

Ghidul urmărește să ofere doctoranzilor o bază de informații necesare pentru:

- **redactarea** tezei de doctorat, respectând standardele operaționale de scriere științifică, prin intermediul cărora forma tezei scoate în evidență fondul cercetării proprii realizate;
- **prezentarea publică** a tezei de doctorat.

Considerăm că acest Ghid, aflat la dispoziția doctoranzilor și oferind repere de construcție finală a tezei **încă din primele luni ale studiile doctorale**, va conduce la:

- implicarea eficientă în activitatea de cercetare;
- stimularea performanței și competitivității științifice;
- conștientizarea elementelor legate de calitate – apreciată prin originalitate, noutate și certificată prin dovezi științifice;
- asumarea responsabilă a unei activități de concepție;
- raportarea la nivele de evaluare fundamentate pe calitate.

Prin aplicarea principiilor existente în acest Ghid, intenționăm să asigurăm un standard bine definit pentru formele finale ale tezelor de doctorat, conținutul acestora reprezentând o carte de vizită pentru activitatea științifică a Universității noastre.

¹ Prezentul ghid este preluat și adaptat după Ghidul redactat în cadrul Proiectului POSDRU/88/1.5/S/58965 „Burse doctorale pentru doctoranzi competitivi în aria europeană a cercetării”, beneficiar: Universitatea de Medicină și Farmacie “Grigore T. Popa” – Iași (Căruntu, Grigoriu, 2010, 2011), http://www.umfiasi.ro/ScoalaDoctorala/Documents/Anexa_1_ghid_teza_doctorat.pdf

2. REDACTAREA TEZEI DE DOCTORAT

2.1. Principii și repere de factură științifică

În realizarea unei teze de doctorat, sub raport științific:

- responsabilitatea principală revine doctorandului – care trebuie să transforme o idee într-un mesaj științific coerent utilizând, pe de o parte, metode și tehnici de lucru și, pe de altă parte, instrumente ale gândirii științifice (logica, deducția, imaginația etc.);

- în paralel, conducătorul științific intervine cu responsabilitatea formatorului (de echipă, de școală, de idei...) și a girantului, coordonând, transferând determinare și experiență, monitorizând.

Din această perspectivă, prezentul Ghid **nu poate oferi indicații standardizate** legate de **fondul științific** al tezei de doctorat, care reflectă o activitate de cercetare individualizată la două nivele:

- general: în raport de aria tematică (domeniu de interes), subiectul propriu-zis, oportunitățile de investigație;

- particular: în raport de profesionalismul și personalitatea doctorandului.

Cu toate acestea, considerăm oportune câteva observații, în scopul de a accentua unele elemente cu caracter general.

Obiectivul principal al unei teze de doctorat, ca produs final al studiilor doctorale, este transmiterea unui mesaj științific, în care primează valoarea conținutului.

Teza de doctorat, încadrată ca tip de lucrare științifică, trebuie obligatoriu să îndeplinească următoarele două calități: (i) să suscite interes științific în domeniul ales, (ii) să prezinte un bun nivel de redactare științifică.

Titlul tezei (în alegerea căruia intervin cei doi parteneri științifici: doctorandul și conducătorul de doctorat) trebuie reflecte nu numai conținutul tezei, ci mai ales elementele de noutate/originalitate care o individualizează. Titlul tezei, alături de rezumatul acesteia, constituie un ansamblu autonom care poate fi inclus în surse secundare de documentare (exemple: baze de date, sisteme de indexare a informației și nu în ultimul rând pagina web a Bibliotecii UAB Alba Iulia), contribuind la creșterea vizibilității cercetării științifice proprii și a Universității. În consecință, este necesară utilizarea de cuvinte-cheie (pentru o indexare corectă), plasarea cuvintelor informative în poziții forte (care atrag atenția), precum și identificarea raportului optim între un titlul prea concis și unul prea detaliat.

Documentarea reprezintă un instrument de lucru major, utilizabil pe tot parcursul studiilor doctorale (de la admitere, până la prezentarea publică a tezei). Este esențial ca în documentare doctorandul să respecte regulile de bază, legate de accesarea surselor primare prin intermediul surselor secundare. Este obligatoriu ca textul din **Partea generală (Stadiul cunoașterii)** să dovedească înțelegerea și utilizarea în manieră creativă a materialelor bibliografice.

Teza de doctorat trebuie concepută astfel încât să reflecte contribuțiile personale (cu un grad de complexitate adecvat), care se raportează la elementele deja cunoscute și unanim acceptate.

2.2. Principii și repere în elaborarea și organizarea textului

2.2.1. Reguli de bază în scrierea științifică economică

Redactarea științifică se raportează la principii care s-au dezvoltat progresiv și care impun rigoare științifică, sub raport stilistic fiind ghidată de tehnici specifice demersurilor științifice, și nu artistice (literare). Aceste principii urmăresc existența unei relații coerente între formă (prin modalitatea de redactare) și fond (prin conținutul științific și se refră la:²

1. Rigurozitatea științifică care presupune utilizarea unui limbaj economic adecvat și elevat, care să reflecte fenomenele și procesele economice fidel bazat pe utilizarea corespunzătoare a

² Gh. Răboacă, M. Comșa, D.Ciucur – *Metodologia cercetării științifice economice*, Editura fundației România de Măine, București, 2007, pp.240-242.

categoriilor economice, folosirea corectă a tehnicilor de înregistrare, calcul și analiză, interpretarea justă a rezultatelor;

2. Originalitatea constă în exprimarea ideilor, opiniilor și părerilor personale pe parcursul elaborării lucrării. O analiză critică a aspectelor teoretice și practice studiate este în măsură să asigure un caracter original disertației. Se va recurge la propuneri privind îmbunătățirea situației din studiul de caz analizat și prezentat în lucrare prin confruntarea aspectelor teoretice studiate cu realitatea întâlnită.

O cerință esențială a tezei de doctorat este evitarea plagiatului. Conform Art.6 din *Codului de etică* al Universității „1 Decembrie 1918” constituie plagiat ”preluarea integrală sau parțială a unui material realizat de un alt autor și prezentarea acestuia ca aparținând propriei persoane”³. Codul de etică face o referire directă la plagierea lucrărilor de doctorat prevăzând la Art. 28. că: „Plagiarea lucrărilor de diplomă, disertațiilor de masterat sau tezelor de doctorat se sancționează, aceste situații urmând a fi păstrate în baza de date a comisiei de etică a Universității”⁴.

Concret, plagiat înseamnă preluarea unui text aparținând unui autor (indiferent de suportul de prezentare tipărit sau pagini WEB), fără utilizarea ghilimelelor și indicarea autorului și a sursei. Compilația din diverse surse și utilizarea excesivă a lor în detrimentul aportului propriu poate fi interpretată de asemenea ca plagiat.

3. Corectitudinea lucrării constă în asigurarea corelației dintre datele prezentate și fenomenul real studiat, înregistrări contabile și calcule corecte, respectarea legislației economice actuale.

4. Eficacitatea lucrării constă în soluțiile prezentate și concluziile formulate, capabile să conducă la perfecționarea fenomenului și procesului economic studiat. Dacă propunerile se pot implementa în practica economică atunci desigur lucrarea este eficientă.

5. Stilul de redactare trebuie să dovedească că autorul cunoaște problema studiată și o poate transmite adecvat altor persoane interesate. În redactare se va îmbina rigurozitatea științifică cu simplitatea expunerii evitându-se descrieri obositoare, inutile, reluări, omisiuni treceri superficiale și reveniri. Îmbinarea expunerii narative cu ilustrații grafice și tabele va sporii atractivitatea lucrării și înțelegerea mesajului transmis.

6. Acuratețea gramaticală și literară presupune respectarea normelor gramaticale ale limbii române și utilizarea corespunzătoare a limbajului de specialitate în contextul limbii literare. În acest sens se va acorda atenția cuvenită următoarelor aspecte:

- utilizarea cuvintelor simple și a unei sintaxe corecte;
- utilizarea adecvată a timpurilor la care sunt puse verbele: timpul trecut pentru tot ceea ce exprimă experiența personală a autorului, timpul prezent pentru noțiuni bine stabilite și unanim acceptate;
- utilizarea aceluiași cuvânt pentru a desemna o aceeași noțiune, fără utilizarea sinonimelor care pot crea confuzii;
- evitarea utilizării diatezei pasive (atunci când poate crea impresia de anonim privind autorul – ca subiect logic al construcției gramaticale) și folosirea (neabuzivă) diatezei active cu pronumele persoanei întâia, uzual plural (care indică exact implicarea autorului în realizarea studiului);
- evitarea adjectivelor și adverbilor inutile, mai ales a celor care au ca scop evidențierea „calității” datelor prezentate;
- evitarea pleonasmelor;
- stabilirea unei corespondențe de adjective și adverbe care pot fi folosite, eventual prin prezentarea unui tabel de corespondență;
- utilizarea virgulei pentru evita ambiguitățile – este permisă virgula înainte de “și”;
- evitarea utilizării etc. la sfârșitul unei secvențe de termeni, atunci când este necesară identificarea completă a tuturor termenilor;

³ *Codul de etică universitară*, http://www.uab.ro/informare_publica/index.php?cale=Regulamente

⁴ *Ibidem*

- evitarea repetițiilor (exemplu: fraze din Introducere regăsite în alte secțiuni, Concluziile finale organizate doar prin simpla însumare a tuturor concluziile parțiale prezentate pe parcursul tezei, și nu prin reformularea și sintetizarea lor;

- utilizarea abrevierilor care substituie un cuvânt/câteva cuvinte; abrevierile trebuie anunțate și pot fi utilizate dacă termenul respectiv se repetă mai mult de 3-4 ori, fiind necesară introducerea unei secțiuni separate **Abrevieri** la începutul tezei, în care acestea să fie indexate - ușurând astfel lectura tezei.

2.2.2. Structura generală a tezei

Teza este organizată în două secțiuni principale distincte: **Partea generală (Stadiul cunoașterii)** și **Partea personală (Contribuții proprii)**; raportul dintre cele două secțiuni este cel puțin 1/3:2/3;

- teza poate avea o **Introducere**, în care doctorandul prezintă:

- aspectul general al subiectului, prin prisma informațiilor actuale, permițând astfel încadrarea subiectului abordat în domeniul de interes;

- aspectul particular al subiectului abordat, în mod concret scopul / obiectivele studiului (de exemplu: clarificarea unui aspect controversat, acoperirea unor lacune în cunoștințele existente, testarea unei ipoteze).

Comentariu

Introducerea nu este obligatorie, teza poate începe cu primul capitol din Partea generală (Stadiul cunoașterii). Este chiar indicat ca datele punctate mai sus să aparțină Părții personale (Contribuții proprii), făcând obiectul primului capitol numită, de exemplu, **Scopul / motivația studiului doctoral, Scopul / motivația și obiectivele studiului doctoral**.

Textul trebuie însă să sublinieze **gradul de noutate al cercetării și realizările proprii obținute**.

- teza conține obligatoriu, după pagina de titlu, o secțiune de **Cuprins**;

- teza poate conține, la sfârșitul **Părții personale**, o secțiune dedicată perspectivelor deschise de rezultatele prezentate în teză;

- teza conține obligatoriu, la final, o secțiune de **Bibliografie (Referințe bibliografice)**;

- teza poate conține **Anexe**;

- teza poate conține la început o secțiune **Mulțumiri** pentru persoanele care au contribuit la realizarea cercetării (echipa care a intervenit în formarea doctorandului și cu care acesta a colaborat în mod real), persoanelor / instituțiilor care au asigurat un suport financiar pentru realizarea cercetării;

- teza poate conține, în final, un **Index** general sau un **Index tematic** (menționat distinct în **Cuprins**).

PARTEA GENERALĂ (STADIUL CUNOAȘTERII)

Scopuri informative:

- realizează prezentarea informațiilor existente în literatura de specialitate în legătură cu subiectul abordat: stadiul actual al cunoștințelor în domeniu;

- asigură fondul teoretic (referențialul) cercetării, prin acumularea căruia doctorandul își conturează idei clare asupra direcțiilor pe care le va aborda;

Organizare

Modul de organizare este specific fiecărui doctorand, fiind concordant cu subiectul abordat. Este necesar ca textul să fie dublat de referințe bibliografice – **pertinente, recente și accesibile**, selectate în ordinea importanței. Textul trebuie să fie o sinteză coerentă a literaturii, care exprimă un punct de vedere formulat. Elaborarea textului este riguroasă, în baza unei cunoașteri solide a subiectului, și nu să cuprindă prezentarea secvențială (prin reproducere) a unor texte existente.

PARTEA PERSONALĂ (CONTRIBUȚII PROPRII)

Organizare

- modul de organizare este specific fiecărui doctorand, fiind concordant cu subiectul abordat;
- poate fi concepută o *structură personalizată* în funcție de direcțiile de cercetare urmărite;
în această situație, fiecare capitol

- va avea un titlu care să reflecte fiecare direcție de cercetare abordată;
- va putea fi finalizat cu concluzii parțiale;

Se recomandă acordarea atenției cuvenite următoarelor aspecte:

- construcția titlurilor capitolelor, cu valorificarea poziției forte a cuvintelor;
- prezentarea rezultatelor într-o succesiune logică, care să faciliteze înțelegerea

2.2.3. Elemente caracteristice pentru aportul personal (contribuții proprii)

Comentariu

Oricare dintre modalitățile de organizare a textului, enunțate mai sus, este aleasă, doctorandul va respecta principiile generale de redactare a capitolelor/subcapitolelor
introducere; material și metode, stadiul cunoașterii; contribuții proprii, concluziile finale ale doctorandului, bibliografia și rezumatul

INTRODUCERE sau SCOPUL / MOTIVAȚIA ȘI OBIECTIVELE STUDIULUI DOCTORAL

- include obligatoriu elementele de noutate/originalitate vizate;
- stabilește / definește obiective generale și/sau specifice care corespund direcției/direcțiilor de cercetare;

METODOLOGIA CERCETĂRII

- doctorandul va furniza date precise, care pot fi verificate;
- tehnicile utilizate în cadrul cercetării doctorale vor fi prezentate cât mai detaliat, oferind referințe bibliografice pertinente; prezentarea detaliată este necesară pentru a asigura reproductibilitatea cercetării; protocoalele de studiu pot fi incluse în **Anexe**,

Se recomandă acordarea atenției cuvenite următoarelor aspecte:

- evitarea depășirii obiectivelor fixate în **Introducere**;
- evitarea discutării subiectului în ansamblu, și nu a lucrării (tendențe pedagogice);
- repetarea unor noțiuni existente în **Partea generală**;
- evitarea unor citări inexacte – rezultate incorecte, idei incorect preluate;
- evitarea absenței referințelor bibliografice;

Concluziile tezei vor conține prezentarea structurată a rezultatelor obținute, corelată cu tema, ipoteza, teza și obiectivele formulate în Introducere; sublinierea contribuțiilor personale, indicarea limitelor rezultatelor obținute; schițarea potențialelor direcții viitoare de cercetare legate de tema abordată. Concluziile nu se numerotează ca și capitol. Pentru a răspunde cerințelor unei teze de doctorat capitolul de concluzii poate fi formulat ”Concluzii, propuneri și dezvoltări ulterioare”.

2.2.4. Modalități de ilustrare: tabele, figuri

- exprimă clar ceea ce este dificil de redactat și obositor de citit;
- oferă, într-o formă sintetică, un maximum de informații într-un minimum de spațiu;
- limitează riscul de a repeta aceleași informații (ca prezentare de text
- este util ca figurile și tabelele să fie concepute înainte de a redacta textul;
- au autonomie informațională – prin titlu, legendă, note de subsol fiind entități de sine stătătoare, care pot fi citite/interpretate independent de text;
- este obligatorie referirea lor în text, numerotarea fiind în ordinea referirii;
- alegerea modalității de ilustrare depinde de: obiectivele urmărite, numărul și natura datelor;
- tabelul conține informații numerice;

- figura conține informații grafice: desene/scheme, grafice, imagini/fotografii;
- *Se recomandă acordarea atenției cuvenite următoarelor aspecte:*
- evitarea exprimării sub formă de tabel a unor informații limitate, care pot fi enunțate clar și succint ca text;
- evitarea prezentării acelorași informații sub formă de text, tabel și figură;
- pentru reproducerea de figuri și/sau tabele dintr-o altă publicație, cel puțin citarea sursei (ca referință bibliografică),

TABELELE

Tabelele exprimă de obicei situația actuală sau evoluția în timp a fenomenelor și proceselor economice analizate, de aceea prezența lor este întâlnită frecvent în lucrările de doctorat. Fiecare tabel are un titlu, care exprimă sintetic conținutul și se menționează deasupra acestuia aliniat centrat, evidențiindu-se prin bold (litere aldine).

De asemenea tabelele se numerotează în ordinea apariției lor cu un *număr* format din două cifre, prima cifră exprimând capitolul în care se găsește acesta, iar următoarea, numărul de ordine al tabelului în cadrul capitolului. Numărul se plasează aliniat la marginea din dreapta sus a tabelului iar referința în text la datele din tabel se face specificându-se numărul acestuia.

Dacă este cazul, sub tabel se va indica *sursa* de unde provin datele, menționându-se toate elementele de identificare: autor, lucrarea (cartea, revista), editura, anul apariției, pagina, adresa de internet.

Unitățile de măsură ale indicatorilor prezentați în tabel trebuie să fie precizate distinct, după titlu, dacă este vorba de o singură unitate de măsură, sau după fiecare indicator în parte, eventual într-o coloană separată.

Tabelele se aliniaza centrat, lăsându-se un rând liber între el și text

Dacă numărul de coloane este mai mare decât dublul numărului de rânduri, coloanele se inversează cu rândurile;

Semnificații uzuale:

- capetele de coloane – variabile măsurate sau explicate (unități de măsură);
- capetele de rânduri – variabile controlate sau explicative (unități de măsură);

Tabelele ce conțin date comparabile trebuie să prezinte aceleași informații, structurate în aceeași ordine și folosind aceleași unități de măsură.

Alinierea datelor este realizată în raport cu virgula/punctul zecimal, precizând același număr de poziții zecimale pentru variabilele cu aceeași semnificație;

FIGURILE

Figurile (incluzând și graficele, imaginile, capturile de ecran etc.), sunt menite să ilustreze convingător și sintetic textul scris.

- numerotarea se face cu cifre arabe;
- numerotarea corespunde ordinii de apariție în text, fiind obligatorie minimum o referire;
- au legendă localizată subjacent, incluzând toate elementele necesare înțelegerii figurii (explicația simbolurilor, abrevieri, scală, inclusiv uneori detalii privind tehnicile experimentale dacă sunt necesare pentru înțelegere);

Reprezentările grafice pot fi:

- diagrame cu sectoare de cerc (“camembert”, “pie”) – recomandate pentru prezentarea procentajelor (< 7 sectoare);
- diagrame cu coloane verticale sau orizontale (histograme) – recomandate pentru compararea statică a diferitelor cifre, poate indica deviația standard (< 7 zone);
- traiectorii (curbe de distribuție) – x (abscisa – variabila independentă) este variabila de control sau explicativă, y (ordonata – variabila dependentă) este variabila de măsurat sau explicată; graficul reprezintă în manieră dinamică evoluția variabilei y în funcție de x;

- reprezentări prin puncte (“scattergram”, “nuages de points”) – recomandate pentru concretizarea datelor individuale (distribuția lor) sau pentru concretizarea existenței/absenței unei corelații între variabila x și y ; punctele trebuie să fie suficient de mari pentru a fi ușor identificate; se pot adăuga: coeficientul de corelație r , gradul de libertate, curba de regresie, semnificația statistică p ;

Pentru reprezentările grafice, doctorandul poate utiliza singur modalitățile de realizare asistată de calculator, exploatând facilitățile oferite de programe (medii software) pentru reprezentări grafice și interpretare statistică (exemple: MS-Works, MS-Excel, GraphPad, SigmaPlot etc.).

2.2.5. Referințe bibliografice

Alegerea referințelor se face prin documentare, din bibliografia asupra subiectului (ansamblul articolelor și cărților scrise despre un subiect precis), **doctorandul selecționând și citând numai documente citite și alese pentru valoarea lor**. Acestea permit trimiterea la: articole, tratate, monografii, documente oficiale, baze de date, alte forme de publicații.

Excesul de referințe nu reflectă întotdeauna multitudinea de cunoștințe, ci, mai degrabă, absența spiritului critic. Se citează numai documente publicate, citite și alese pentru valoarea lor, fără a utiliza citarea indirectă.

Numerele care indică nota de subsol în cazul citărilor se amplasează conform regulilor următoare:

- la sfârșitul frazei sau propoziției după punct, dacă nu este inclusă între ghilimele;
- după ghilimele care marchează un anumit citat (care la rândul lor pot include sau nu punctul de sfârșit al textului citat);
- în interiorul unei propoziții lângă cuvântul la care se face referire în notă.

Redactarea notelor de subsol care se referă la citări trebuie să indice precis sursa. În cazul cărților nota de subsol va cuprinde:

- Prenumele și numele de familie al autorului;
- Titlul operei (cu litere cursive)
- Editura;
- Anul apariției
- Paginile (pp.) sau pagina (p.) la care se găsește citatul

Exemplu:

¹⁸ Silvia Petrescu, *Analiză și diagnostic financiar contabil*, Editura Ceccar, București, 2008, p 135.

Pentru citate din articole care au fost publicate în reviste sau volume se menționează în nota de subsol următoarele aspecte:

- Prenumele și numele de familie al autorului;
- Titlul articolului (între ghilimele);
- Numele revistei sau titlul volumului (cu litere cursive);
- Numărul și data apariției ;
- Paginile (pp.) sau pagina (p.) la care se găsește citatul.

Exemplu:

⁵ C. Sendroiu & G.,A., Roman, “Contabilitatea de mediu: instrument de promovare a managementului

mediului” în *Economie teoretică și aplicată*, nr.8/2007, pp. 45-48.

Observație: Pentru scrierea prenumelui autorilor în notele de subsol se pot utiliza doar inițialele, ca în exemplul anterior.

Dacă sursa din care s-a citat este pe internet se va menționa adresa precisă unde se găsește și data la care a fost accesată.

Exemplu:

²⁷ Elizabeth A. Eccher și Paul M., Healy, *The Role of International Accounting Standards in Transitional Economies: A Study of the People's Republic of China*, <http://ssrn.com/abstract=233598>, accesat în 12 .03.2009.

Se evită a face referiri la:

- articole greu accesibile;
- teze de doctorat;
- rezumate ale lucrărilor prezentate la congrese, publicate în periodice;
- articole acceptate pentru publicare (*eng. in press, to appear*);

Nu se fac referiri la:

- lucrări prezentate la congrese, nepublicate (*in extenso* sau rezumat) în periodice;
- articole trimise pentru publicare (*eng. submitted*);
- date care nu sunt accesibile în mod public;

Prezentarea bibliografiei se poate face în conformitate cu oricare dintre cele 3 sisteme operaționale de scriere a bibliografiei, fiind însă puternic recomandat sistemul Vancouver.

a) sistemul “autor-dată” (“autor-an”) – Harvard;

b) sistemul numeric secvențial – Vancouver;

c) sistemul alfabetic numeric;

a) sistemul “autor-dată” (“autor-an”) – Harvard

2.2.6. Alte indicații

- se utilizează abrevierile internaționale pentru unități de măsură, când urmează după cifre;
- se utilizează scrierea cu italic pentru cuvintele / termenii provenite / proveniți din alte limbi.

2.3. Reguli de tehnoredactare

Tehnoredactarea tezei de doctorat constituie activitatea de așezare în pagină a acesteia. Pentru a oferi un caracter științific și unitar tezelor de doctorat acestea trebuie să respecte anumite standarde, care presupun o anumită estetică și ținută grafică.

Setarea paginii: A4; margini: stânga – 3 cm, dreapta – 2,5 cm, sus – 2,5 cm, jos – 2,5 cm. Spațierea : la un rand și jumătate.

Pagina de titlu (prima pagină) conține:

- denumirea oficială, administrativă a Universității (Universitatea “1 Decembrie 1018” – Alba Iulia);

- elemente de identificare vizuală a universității, a altor instituții participante / finanțatoare (de exemplu: denumirea și sigla altei universități/instituții atunci când teza este realizată în cotelă);

- titlul tezei;

- numele și prenumele doctorandului (numele avut la momentul admiterii la studiile doctorale nu se modifică în raport de modificarea stării civile, cu litere mari, prenumele cu litere mici);

- numele și prenumele conducătorului științific (numele cu litere mari, prenumele cu litere mici); dacă există doi conducători științifici, se menționează întâi conducătorul principal; dacă teza a fost condusă prin cotutelă internațională, se utilizează o bară oblică (/) pentru a separa cei doi conducători;

- anul elaborării;

Teza este numerotată începând cu pagina de titlu, până la ultima pagină a textului scris, dar numărul de pagină nu apare pe pagina de titlu. Numărul de pagină se inserează în subsolul paginii, centrat.

Cuprinsul conține, în succesiune, cu corespondența paginilor: numele capitolelor, subcapitolelor și paragrafelor, lista documentelor incluse ca **Anexe**, numerotate în secvență crescătoare proprie (nu în continuarea capitolelor) și care pot avea titluri formulate de așa manieră încât să reflecte conținutul;

Fontul utilizat va fi Times New Roman (TNR), utilizând diacriticele specifice limbii române (ă, ș, ț, î, â), respectând caracteristicile din tabelul 2.1.

Tabelul 2.1. **Caracteristicile fontului**

TEXT	DIMENSIUNE FONT	ALINIERE	MĂRIMEA LITERELOR	MARCARE
Normal	12	Stânga-dreapta	mici	-
Capitol	14	Centrat	mari	bold
Subcapitol	13	Centrat	mici	bold
Note de subsol	10	Stânga-dreapta	mici	-
Sursa datelor și figurilor	10	Centrat	mici	-

Sursa: procesare proprie

Pentru titlurile de secțiuni, capitole și subcapitole se pot folosi moduri de scriere diferită, pentru evidențierea acestora;

Listarea tezei se face doar *față*, doctorandul poate să acorde atenție, ca detaliu, începerii fiecărui capitol pe pagină impară;

Figurile (scheme, grafice) se plasează convenabil în pagină, fiind recomandată numerotarea modernă, în secvență crescătoare pentru fiecare capitol, numărul figurii fiind precedat de numărul capitolului (exemplu: Fig. 2.1 - corespunzătoare figurii 1 din Capitolul 2); figurile se referă în text prin numărul lor (exemplu: fig. 2.1, fig. 2.1-2.5); legendele figurilor se scriu cu același font ca și textul tezei (Times New Roman), dar cu un corp de literă mai mic decât cel utilizat pentru corpul textului (size 10-11 pt); dimensiunea figurilor va fi cea necesară unei lecturi facile a datelor, fără a „câștiga” spațiu prin supradimensionare;

Tabelele se plasează convenabil în pagină, fiind recomandată numerotarea modernă, în secvență crescătoare pentru fiecare capitol, numărul tabelului fiind precedat de numărul capitolului (exemplu: Tabel 2.3 – corespunzător tabelului 3 din Capitolul 2); tabelele se referă în text prin numărul lor (exemplu: tabel 2.3); titlul tabelului și textul din tabel se scriu cu același font ca și textul tezei (Times New Roman), dar cu un corp de literă mai mic decât cel utilizat pentru corpul textului (size 10-11 pt);

Consiliul Scolii doctorale de Contabilitate recomandă ca teza de doctorat să aibă cel mult 250 de pagini text fără bibliografie, o treime reprezentând Partea Generală (Stadiul cunoașterii) și două treimi Partea personală (Contribuții proprii).

2.4. Depunere, arhivare

Regulile de depunere a tezei de doctorat sunt incluse în Regulamentul de organizare și desfășurare a studiilor universitare de doctorat.

2.5. Rezumatul tezei de doctorat

Rezumatul tezei de doctorat oferă cititorului esența informațiilor științifice ale cercetării realizate în cadrul studiului doctoral. Din acest motiv, se încadrează în categoria rezumatelor informative.

Dat fiind faptul că teza de doctorat se realizează într-un număr prestabilit de exemplare, accesul la conținutul *in extenso* fiind rezervat membrilor comisiei numită pentru analiza tezei și validarea, prin susținere publică, rolul principal al rezumatului este de a face teza de doctorat vizibilă în cadrul comunității academice, ca urmare a difuzării sale unui număr larg de specialiști în domeniu. Din acest motiv, rezumatul conține obligatoriu Cuprinsul tezei de doctorat, cu paginația corespunzătoare existentă în teză, pentru a permite celor interesați să aibă o viziune asupra organizării generale a tezei. Se recomandă includerea unei secțiuni aparte, pentru un set de cuvinte-cheie.

În elaborarea rezumatului, doctorandul trebuie să se concentreze asupra datelor existente în **Partea personală (Contribuții proprii)**. Consecutiv, textul va fi conceput astfel încât cititorul să aibă acces la următoarele informații:

- motivația alegerii temei și, respectiv, a realizării cercetării doctorale;
- obiectivele definite;
- materialul și metodele utilizate;
- principalele rezultate obținute;
- concluziile.

De asemenea, este recomandată menționarea numărului total de figuri și tabele și, respectiv, de referințe bibliografice prezente în teza de doctorat. Dacă, pentru redactarea rezumatului, au fost selectate un număr limitat de figuri și tabele care păstrează numerotarea lor din teză, acest fapt trebuie menționat în clar. Bibliografia inclusă în rezumat este selectivă.

Rezumatul trebuie conceput în limita a 10% din numărul de pagini al tezei de doctorat (în mod concret, maximum 25 de pagini – format A5). De asemenea, conform recomandărilor CNADTCU, rezumatul tezei de doctorat trebuie realizat și într-o limbă de circulație internațională (engleză), cu repercute directă în creșterea vizibilității la nivel internațional).

Rezumatul tezei de doctorat va fi tehnoredactat respectând aceleași reguli ca și pentru Teza de doctorat.

Ideea principală în realizarea rezumatului este de a atrage atenția asupra elementelor de originalitate care caracterizează și justifică cercetarea doctorală.

3. PREZENTAREA TEZEI DE DOCTORAT

3.1. Reguli de bază

- expunerea se concentrează pe ideile fundamentale, fără a se încerca prezentarea detaliilor, în manieră accelerată;
- planul de prezentare orală respectă planul de organizare a tezei de doctorat, cu următoarele mențiuni:
 - referirile la **Stadiul cunoașterii** trebuie să fie scurte, având doar rolul de a defini cadrul general în care a fost implementată tema;
 - **Introducerea / Scopul/motivația și obiectivele studiului doctoral** – obligatorie ca punct de start al expunerii;
 - **Rezultate** – partea cea mai importantă, i se alocă durata cea mai mare din timpul expunerii, accentuându-se asupra datelor valoroase prin noutate sau prin perspectivele pe care le oferă, ca aplicabilitate;
 - în raport cu literatura existentă, se subliniază elementele de originalitate aduse;
 - **Concluzii** – sintetizează contribuțiile la dezvoltarea cunoașterii și/sau direcțiile de cercetare deschise, fără a relua o prezentare a rezultatelor;
 - planul de prezentare și timpul sunt stabilite de comun acord cu conducătorul științific, (recomandarea este de cca 20 minute);
 - modalitatea de prezentare depinde de personalitatea și experiența doctorandului;

3.2. Realizarea materialului suport pentru expunere

- etape:
 - elaborarea unei liste cu ideile majore care vor fi prezentate;
 - elaborarea textului diaporitivelor, astfel încât să acopere, ca informație scrisă și comentarii orale, durata de timp stabilită;
 - conceperea prezentării în întregime (comentarea fiecărui diaporitiv plus elemente ce asigură legătura dintre acestea);
 - reevaluarea textului diaporitivelor, urmată de eventuale modificări;
- **slid-urile:**
 - text scurt, sistematizat, punctând etapele prezentării, permițând o expunere liberă (și **nu o lectură**);
 - optim: 8-10 linii de text, cu 7-8 cuvinte pe rând, culorile recomandate: albastru, alb, galben;
 - titlu/subtitlu pentru fiecare diaporitiv – facilitează urmărirea prezentării;
 - organizate de așa manieră încât să pună în evidență contribuțiile proprii ale doctorandului, valoarea științifică a activității desfășurate în cadrul studiilor doctorale și posibilitatea de extindere a cercetării;
 - pot include grafice și tabele, asigurând concizia expunerii și implicit economie de timp;
 - figurile și graficele, respectiv tabelele să aibă legende, respectiv titluri corespunzătoare;
 - gata cu minimum o săptămână înainte de data prezentării publice când, pentru evaluarea conciziei și clarității, este indicat ca o persoană care nu a participat la cercetare să facă o evaluare a prezentării;

3.3. Expunerea propriu-zisă

Doctorandul are obligația de a concepe cu responsabilitate expunerea, astfel încât să pună în evidență calitatea tezei, în ansamblul ei. Rolul slid-urilor este de a susține prezentarea, printr-o

comentare elocventă, la obiect, demonstrând o foarte bună cunoaștere a fondului științific al tezei. O prezentare „improvizată” poate crea o impresie nefavorabilă, chiar în condițiile unei teze de calitate. Este indicat ca doctorandul să programeze o expunere- repetiție cu câteva zile înainte de data stabilită pentru susținerea publică, la care să participe conducătorul științific.

În demersul de a organiza studiile doctorale la standardele europene și internaționale, susținerea publică a tezei de doctorat presupune tiparul “*presentation and defense of a thesis*”, în cadrul căruia comisia de referenți științifici și auditoriul (avizat) este stimulat de a pune întrebări asupra fondului științific. În aceste condiții, **doctorandul trebuie să se pregătească pentru a putea formula răspunsuri rapid, clar și precis, demonstrând că stăpânește toate elementele legate de teza de doctorat.** Susținerea publică a tezei de doctorat și protejarea acesteia reprezintă un punct decisiv în cadrul studiilor doctorale, dezbateră academică fiind în esență modalitatea de confirmare a valorii cercetării realizate.

Se recomandă:

- poziția cu fața orientată spre sală și spatele spre diapozitive (asigurată printr-o dispoziție în fața auditoriului, cu corpul într-un unghi de 450 în raport cu sala);

- vorbirea liberă, atitudine calmă;

- un ritm lent, o tonalitate coborâtă la începutul fiecărei fraze (pentru că vocea are tendința să urce);

- exerciții de respirație, care să permită asigurarea acoperirii unei fraze prin rezerva de aer inspirată la început;

Toate aceste recomandări pot fi ușor respectate dacă doctorandul are exercițiu anterior în vorbirea în fața unui auditoriu.

Dacă nu există acest exercițiu, numărul de repetiții anterior prezentării publice (pentru formarea unui stil și verificarea încadrării în timp) trebuie crescut.

Este indicat ca toate prezentările impuse pe parcursul studiilor doctorale (de exemplu: susținerea rapoartelor științifice, susținerea în față comisiei de îndrumare), până la susținerea publică a tezei, să se facă după acest tipar.

4. VIZIBILITATEA TEZEI DE DOCTORAT

În contextul în care tezele de doctorat reflectă o secvență a activității științifice desfășurate sub egida Universității “1 Decembrie 1918” din Alba Iulia și constituie un element esențial în aprecierea profilului științific al doctorandului, asigurarea vizibilităților este considerată oportună atât prin prisma nivelului instituțional, cât și a celui personal.

Data fiind dezvoltarea tehnologiilor informaționale, teza de doctorat este vizibilă prin intermediul rezumatului care, în format electronic, poate fi accesat pe site-ul Universității. Odată postat pe site-ul Universității, rezumatul tezei de doctorat devine disponibil prin intermediul rețelei Internet, oferind doctorandului oportunitatea ca lucrarea sa să fie cunoscută și consultată în comunitatea științifică interesată de domeniul abordat. Rezumatul tezei de doctorat include elemente precise de identificare a doctorandului, care deține dreptul de proprietate intelectuală, fiind totodată securizat pentru a nu permite utilizarea abuzivă a informațiilor, fără acordul autorului.

Tezele de doctorat pot fi consultate, ca text *in extenso*, în cadrul Bibliotecii Universității, unde sunt arhivate. Dacă o teză de doctorat este solicitată de persoane din alte centre universitare, aceasta poate fi disponibilă în condițiile respectării Regulamentului de funcționare a Bibliotecii.

În condițiile în care doctorandul este interesat de o creștere a vizibilității tezei de doctorat și vizează o difuzibilitate largă, teza de doctorat, ca text *in extenso*, poate fi pusă la dispoziția Școlii Doctorale, cu solicitarea (scrisă) de a fi postată pe site-ul Universității. Dacă informațiile științifice conținute în teză au caracter confidențial, doctorandul, conducătorul de doctorat și Consiliul Școlii Doctorale pot decide protejarea acestora, printr-o clauză de confidențialitate.